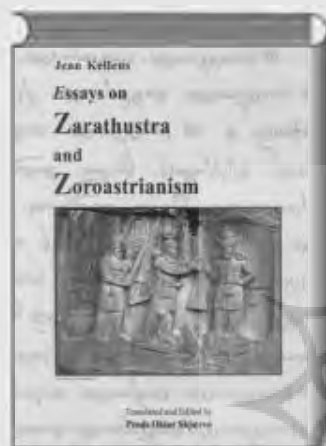

مقالاتی درباره زرتشت و طریقت زرتشت

• اکرم صفایی

- Essays on Zarathustra and zoroastrianism
- By: Jean Kellens
- Translated and Edited By: Prods Oktor Skjaervo
- Publisher: Mazda, 2000, Viii+144 pp., ISBN: 1-56859-129-2

جین کلنز (Jean Kellens) از جمله محققان صاحب نام در زمینه ادبیات کهن ایرانی و استاد کالج دوفرانس (de France) پاریس است. وی مطالعات ایرانی خود را به همراه پروفیسور ژاک دوئن گیمن (Jacques Duchesne-Guillemin) در لیژ (Liege) بلژیک در دهه ۱۹۶۰ م. شروع کرد، قبل از این که تحصیلات خود را در زمینه ادبیات ایران و هند باستان نزد پروفیسور کارل هوفمن (Karl-Hoffman) در ارلانگن (Erlangen) آلمان ادامه دهد. جایی که جین مدرک دکترای خود را با [ارائه] یک نظریه درباره ریشه لغات اوستایی اخذ کرد. از سال ۱۹۷۴ تا ۱۹۸۰ وی دستیار پروفیسور هلموت هومباخ (Helmut Humbach) در ماینز (Mainz) آلمان بود. جایی که تز خود را درباره لغات اوستایی به اتمام رسانید.

تصویر انسان در هنر اسلامی میراث‌ها و دگرگونی‌های اسلامی

• اکرم صفایی

- The Human figure in Islamic Art: Inheritance and Islamic Transformations
- By: Eva Baer
- Publisher: Costa Mesa, California, Mazda Publishers, 2004, xii+96pp, 50 black & white and 10 color plates, bibliography, ISBN: 1-56859-111-x

تحقیق حاضر، نخستین تلاش برای روشن ساختن چگونگی توسعه تصویرسازی انسانی در هنرهای اسلامی است. این نوشتار از نظر وقایع‌نگاری در وهله اول بر مبنای مشاهده نقاشی‌ها و مجسمه‌سازی‌ها در ساختار معماری و هنرهای ظریف است. از طرفی سبک‌های هنری را مد نظر دارد و از جهت دیگر بیانگر شرایط تاریخی است که تغییرات در سبک‌ها، دیدگاه‌ها و تصویرهای انسانی را موجب می‌شود.

کتاب به پنج فصل تقسیم شده است. فصل اول درباره ردپای ترسیم تصویر انسانی نزد اعراب است که ابتدا از اوایل قرن هشتم در سوریه شروع شد و تا اواسط قرن سیزدهم در بین‌النهرین ادامه یافت و در اوایل قرن چهاردهم نیز در مصر از بین رفت.

فصل دوم بررسی به ایران بازمی‌گردد که با تهاجم سلجوقیان به ایران آغاز می‌شود و تأثیر مغول و دیگر فرهنگ‌های شرق را بر نقاشی و اشکال ایرانی نشان می‌دهد و با گرایش‌های اروپایی در دوران زند و قاجار پایان می‌پذیرد.

نگارنده در فصل سوم با تغییر جهت تحقیق از ایران به هند، به بررسی نقاشی‌های دوره جهانگیر و جانشینانش، در عصر مغولان هند می‌پردازد. در حالی که فصل چهارم درباره تصویر انسان در زمان عثمانی‌ها است.

سرانجام، نویسنده سؤال‌هایی درباره پیکرنگاری در هنر اسلامی مطرح می‌کند. برخلاف اغلب محققان که با شکل انسانی سر و کار دارند، او به این نتیجه رسیده که یک تصویر پرداز واقعی نه تنها بیانگر نمای بیرونی است، بلکه ویژگی‌های شخصیت تصویر شده را نیز نشان می‌دهد، مسئله‌ای که در این هنر بسیار نادر است. این کتاب پراز تصاویر همراه با یک تاریخچه و فهرست غنی است.

دستنامه فناوری آب و آبیاری در عهد باستان

• کیانوش بیاتی

- Handbook of ancient water Technology
- Orjan Wikander*
- Birl academic publishers, Leiden, 2000, 741 p.

این کتاب دومین شماره از مجموعه کتاب‌های Technology and change in history است که توسط انتشارات بریل منتشر شده است. یازده نویسنده از جمله Trevor Hodge, Charlotte Wikander, Ander Wilson, Peter Oleson John, ... با تخصص‌های مختلف، در این کتاب به بحث پیرامون زمینه‌های تاریخ اجتماعی اقتصادی آب و آبیاری، زهکشی، منابع آب حمام‌ها، کانال‌ها، سدها، مقررات و قوانین استفاده از آب و... و در واقع تاریخ مهندسی آب در عهد باستان پرداخته و حاصل تحقیقات خود را در اختیار علاقه‌مندان و محققان قرار داده‌اند.

از نظر پوشش جغرافیایی مطالب کتاب مناطق باستانی از منطقه بین‌النهرین تا نواحی مربوط به اقیانوس اطلس را در برمی‌گیرد. از نظر زمانی نیز تحقیقات و مطالب ارائه شده از دوران نوسنگی (neolithic) تا سال ششصد بعد از میلاد را شامل می‌شود. کتاب در هشت فصل تنظیم شده و دارای چهار نمایه (index) و یک بخش مآخذ است. نمایه‌ها حدود سی صفحه از متن را شامل می‌شود و عبارت‌اند از: نمایه متون باستانی، نمایه نام اشخاص، نمایه نام‌های جغرافیایی و نمایه موضوعی. بخشی قابل توجه از این کتاب نیز مربوط به آب و آبیاری، قنات، آسیاب‌های آبی، و نظایر آن در ایران باستان است. در بخش مآخذ (کتاب‌شناسی) نیز که چهل و یک صفحه از متن را به خود اختصاص داده و به حدود پانصد مآخذ - اعم از کتاب و مقاله - اشاره شده که خود به تنهایی برای محققان و پژوهشگران منبعی ذی‌قیمت به شمار می‌آید. این دستنامه مصور است و به منظور درک بهتر مطالب، در جای جای آن از عکس و تصاویر استفاده شده است.

* اوریان ویکاندر (Orjan Wikander) (orjan.wikander@klass.lu.se)
استاد دپارتمان باستان‌شناسی و تاریخ باستان در دانشگاه لوند کشور سوئد به نشانی (<http://www.lu.se> Lund University) است.

صحنه‌ای از شکار شاه در شکارگاه، قرن پنجم یا ششم میلادی، دوره ساسانی، از کتاب شکوه پارسیان، سرزمین امپراطوران، ترجمه: ترانه قطب ▼

پس از رفتن به پاریس، به سیر علمی خود در دانشگاه لایچ ادامه داد و موفق شد موقعیتش را از عنوان استادیاری به درجه استادی ارتقا دهد. در واقع وی زندگی خود را وقف توضیح مشکلات ادبیات کهن اوستا، کتاب مقدس زرتشتیان ایران باستان نمود.

بین سال‌های ۱۹۸۸ و ۱۹۹۱ او به همراه اریک پیرارت (Eric pirart) پس از ترجمه و ویرایش عالمانه بخشی از متون قدیمی اوستا به نام گات‌ها که منتسب به زرتشت بودند، آن‌ها را منتشر ساخت و از آن پس این متون پایه و اساس کارهای جدید قرار گرفت. از آن هنگام به بعد، [کلنز] به تصحیح اطلاعات موجود در این متون و متن‌های اوستایی جدیدتر ادامه داد.

این کتاب شامل مجموعه‌ای از مباحث [مطرح شده] در فاصله سال‌های ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۴ به همراه سخنرانی‌هایی است که وی در کالج دوفرانس در سال ۱۹۹۰ ارائه داده است و حاوی مهم‌ترین تحقیق کلنز درباره اوستای باستانی است.

ترجمه انگلیسی آن کتاب ارزشمند، نظر به در دسترس قرار دادن آن، خوانندگان بیشتری شامل دانشجویان ایران و هند باستان، محققان هند و اروپایی و مورخان مذهبی دارد.

پرادس اکتور سکچرو مترجم و ویرایشگر این، نوشتاری طولانی درباره جنبه‌های متنوع تمدن ایرانی، از گویش‌های جدید بر مبنای کتیبه‌های ساسانی و متن‌های بودایی خنتی آسیای میانه گرفته تا متن‌های فارسی باستان و اوستا دارد. او اغلب زبان‌ها، ادبیات و مذاهب ایران باستان را در دانشگاه هاروارد واقع در کمبریج تدریس می‌کند.